

Svensk kostdebatt kritiseras i Lancet

Allmänläkare Annika Dahlqvist, så kallad LCHF-kost (låga kolhydrater, höga fetter) och Sverige uppmärksammas i en kommentar i det senaste numret av den medicinska tidskriften Lancet (5 september).

Det är två näringsforskare från Nya Zeeland, Jim Mann och Edwin R Nye vid universitetet i Otago, som kritiserar svenska myndigheter för att inte ha agerat mot den populära dieten, lanserad av Annika Dahlqvist, »fett dok-torn« kallad.

Dahlqvist anmäldes 2005 av två sjukgymnaster till Socialstyrelsen för att hon rekommenderar överviktiga typ-2 diabetiker LCHF-kost. Socialstyrelsen friade 2008 men tog inte ställning i själva kostfrågan (se LT 4/2008, sidan 191).

Jim Mann och Edwin R Nye uttrycker oro för att det svenska exemplet visar att starka förespråkare i kombination med en missledd press kan inverka menligt på folkhälsan.

»Det är konstigt att denna debatt uppstått i ett land som

bidragit till att gå i bräsch för hjärtrehabilitering och preventiv kardiologi, och som är ett av få [länder] som rapporterar en nedgång i talen för barnfetma«, skriver forskarna och efterlyser internationellt godtagna evidensbaserade riktlinjer för kosthållningen.

De båda nyzeeländska forskarna kritiserar vidare Socialstyrelsens generaldirektör, Lars-Erik Holm, för att han som nyttillsatt på sitt ämbete tillsatte ett nytt kostråd för diabetiker. Två tidigare experter fick utgå på grund av deras nära koppling till livsmedelsindustrin (se LT 12/2008, sidan 881). »Missriktad entusiasm och bevakning synes ha vunnit över expertkunskap«, skriver författarna, av vilka Jim Mann själv i anslutning till den aktuella Lancetartikeln uppger uppdrag för livsmedelsindustri.

De aktuella kostråden, »Mat vid diabetes«, bereds nu vid SBU, Statens beredning för medicinsk utvärdering, och väntas komma våren 2010.

Marie Närlid

Svårt få in namn på skolläkare

Elever i kommunala skolor har dubbelt så ofta tillgång till psykolog och kurator som friskolorna, visar en enkätundersökning av skolhälsovården i Stockholms län och Gotlands kommun.

I undersökningen ser vi att eleverna har tillgång till psykolog och kurator i dubbelt så hög utsträckning i de kommunala skolorna som i friskolorna, säger Socialstyrelsens Ann-Christine Jönsson.

De flesta skolor har skolhälsovård med en verksamhetschef, skolsköterska och skolläkare, visar studien som

presenterades i torsdags förra veckan.

Av de 730 tillfrågade verksamheterna har 687 verksamheter deltagit i enkäten. Men 31 skolor har inte kunnat uppge namn på verksamhetschef. 60 skolor uppger inte namn på skolläkare.

– Det är anmärkningsvärt. Vi kommer i år och under nästa år att följa upp skolhälsovården vid ett antal skolor, där de uppgifterna saknades. Vi vill vara säkra på att man följer de lagar som gäller, säger Ann-Christine Jönsson.

Marie Närlid